

1

Den bildar skogar i Sydsverige. Odlad finns den norrut ända till Dalälven. Virket används bland annat till möbelsnickerier och parkettgolv och har använts till fartygsbygge. Frukten var förr viktigt som svinmat och man fick också olja ur frukten.

Vad heter trädet på bilden, som beskrivs i texten och som växer bakom denna skylt?

- 1 Hassel
- X Ek
- 2 Lind

Rätt svar på fråga 1:

X.Ek

2

Vad heter denna buske, den finns här i närheten med sina frukter? Av dem kan du göra en nyttig soppa.

- 1 Bondros
- X Rabarber
- 2 Nypon

Rätt svar på fråga 2:

2. Nypon

3

Vad heter denna vackra höstblomma? Du kan kanske hitta den i närheten.

- 1 Ängskovall
- X Natt och Dag eller Lundkovall
- 2 Ängskallra

Rätt svar på fråga 3:

X. Natt och Dag eller Lundkovall

4

Denna växt, som du ser växa här, blommar i juli och har använts för att sänka febern och mot huvudvärk.

Vad heter växten?

- 1 Brudbröd
- X Vitmåra
- 2 Älgört

Rätt svar på fråga 4:

1. Älgört

5

Ett däggdjur som lever här i trakten lämnar spår efter sig i form av fällda träd (se bild) och träspån (se burk). De äter blad och kvistar samt bygger sina hyddor av grenar och stammar.

Vilket djur gör så här?

- 1 Grävling
- X Järv
- 2 Bäver

Rätt svar på fråga 5:

2. Bäver

6

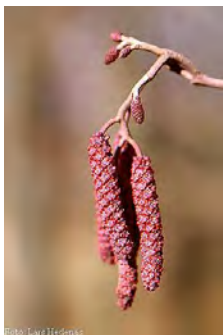
Titta på trädet som skylten sitter på. Vilket träd är det?

Ett medelstort träd, med rak huvudstam och välvd krona. Barken är gråaktig, grov och sprucken i längs- och tvärsprickor. *Jämför med de andra träden intill.*

Bladen är ovala med grovt sågtandad kant. Toppen av bladet är inte spetsig utan har istället en inbuktning. Bladen är blanka och mörkgröna, unga blad är starkt klibbiga. *Jämför med de andra träden intill.*

Bladen gulnar inte om hösten utan faller av gröna. Trädet blommar på bar kvist d.v.s. innan bladen slår ut. Det har små kottar som ofta sitter kvar under vintern.

Trädet är det svenska trädslag som trivs bäst på blöta marker. Det är bra att använda till pålar då det tål röta.

1 Hassel

X Bok

2 Klibbal

Rätt svar på fråga 6:

2 Klibbal

7

Vad heter arten som du ser nedanför och på bilden?

- 1 Örnbräken
- X Ormbunke
- 2 Träjon

Rätt svar på fråga 7:

1 Örnbräken

8

Nöten till trädet, som skylten sitter på, äter vi ofta på julen. Förr äts det ofta av svinen som gick på skogen. **Vad heter växten?**

1 Valnöt

X Hassel

2 Bok

Rätt svar på fråga 8:

X Hassel

9

De här bladen har under sommaren "gjort mat" som de skickat ned och lagrat i roten. När vårsolen kommer kan växten börja blomma bland de första växterna på våren.

Vad heter växten här nedan och på bilden?

- 1 Blåsippa
- X Hästhov
- 2 Gullviva

21

**Gå till det döda
trädet c:a 10 m till
höger om stigen.**

Rätt svar på fråga 9:

1 Blåsippa

10

Vilken fågel är detta?

Vår största hackspett. Den kan bli hela 46 cm lång. Den hackar i träd på jakt efter insekter. Det blir stora hål långt ner på trädstammen där fågeln sökt föda. Det ser du på detta träd. Den hackar också ut bohål, där den lägger sina ägg. Men de hålen är högre upp, ofta i aspar.

- 1 Korp
- X Spillkråka
- 2 Lavskrika

Rätt svar på fråga 10:

X Spillkråka

11

Denna långbenta fågel ser man ibland leta efter grodor och annan mat i sjöarna här intill. Vad heter den?

- 1 Stork
- X Trana
- 2 Häger

Rätt svar på fråga 11:

2 Häger

12

Denna orm är faktiskt fridlyst. Du får alltså inte skada eller döda den - trots att den kan vara farlig. Vilken orm är det?

- 1 Huggorm
- X Snok
- 2. Kopparorm

Rätt svar på fråga 12:

1 Huggorm

13

Mossan här bakom är en vanlig skogsmossa. Den är flerårig, tål skugga bra men är känslig för uttorkning.

Mossan bildar mattor. Den är lätt att känna igen eftersom den växer i våningar. Varje år får den en ny våning.

Den användes bland annat för tätning mellan stockarna i timmerhus. Den tar upp tungmetaller och används när man vill undersöka hur mycket tungmetaller som släppts ut i naturen.

Vilken mossa är det?

1 Husmossa

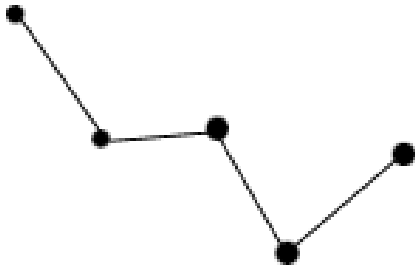
X Väggmossa

2 Kvastmossa

Rätt svar på fråga 13:

1 Husmossa

14

Detta är en av de tydligaste stjärnbilderna på himmelen. Den är lätt att hitta då den består av 5 starka stjärnor som bildar ett W. Den ligger nära norra himmelspolen och är därför synlig året runt då det är stjärnklart från Sverige.

I den antika mytologin var den som gett stjärnbilden sitt namn en drottning gift med kung Cepheus och Andromedas mor. Hennes skryt om dotterns skönhet retade Poseidon som skickade ett havsvidunder för att döda Andromeda. Hjälten Perseus räddade dock Andromeda.

Vilken är stjärnbilden?

- 1 Cassiopeja
- X Pegasud
- 2. Andromeda

Rätt svar på fråga 14:

1 Casiopeja

15

Foto: Marianne Hamne de

Blommorna

Den här växten, som även finns här nedan, har goda och nyttiga bär. Den tappar bladen på hösten. Vilken växt?

- 1 Odon
- X Blåbär
- 2 Lingon

Rätt svar på fråga 15:

X Blåbär

16

Den här trädet - som skylten sitter på - räknar många som "ogräs" i skogen. När man blir rädd så säger man att man darrar som ett _____-löv. Det används t.ex. till att göra tändstickor.

- 1 Björk
- X Ask
- 2 Asp

Rätt svar på fråga 16:

2. asp

17

Vanligtvis ligger vikten på 1-4 kg på denna fisk i våra vatten. Den förekommer över hela landet i sjöar, åar och vid kusterna, undantaget för fjälltrakterna. Den håller gärna till i vassruggar och på grunt vatten invid stränderna. Även om den förekommer i varmare vatten uppsöker den gärna de svalaste delarna av våra sjöar under sommaren.

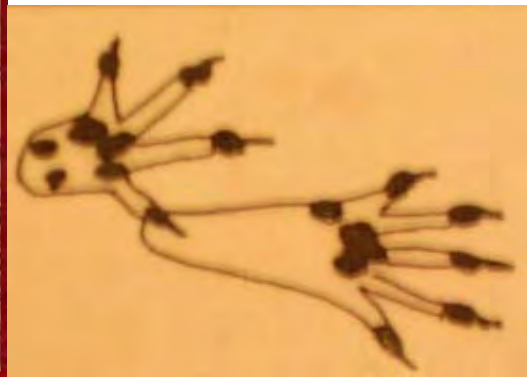
Vad heter fisken?

- 1 Gädda
- X Långa
- 2 Gös

Rätt svar på fråga 17:

1. Gädda

18

Vilket djur har lämnat dessa spår?

- 1 Hackspett
- X Ekorre
- 2 Korsnäbb

Rätt svar på fråga 18:

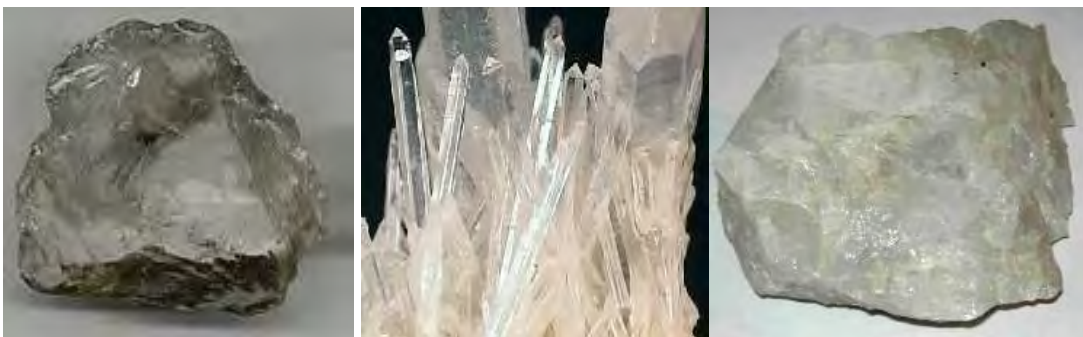
X. Ekorre

19

Den här stenen är ett mineral som består av kiseloxid. Den kan vara vit eller genomskinlig.

Tillsammans med andra mineraler bildar det olika bergarter. Mineraliet är vanligt i jordskorpan. Det används när man ska tillverka porslin eller glas.

Den här sortens sten har använts på stenåldern för att tillverka stenredskap. Den fungerade också bra då man skulle göra upp eld med hjälp av ett eldstål. Kristaller av detta mineral används idag i t ex datorer och mobiltelefoner.

Vilket mineral är detta? Vad kallas stenen?

1 Flinta

X Kvarts

2 Glimmer

Rätt svar på fråga 19:

x Kvarts

20

På denna björkstam ser du en stor svamp.
Titta på dem, men låt dem sitta kvar!

Av sådana här svampar gjorde man förr ett hjälpmedel som var bra att ha när man gjorde upp eld med stenen flinta.

Vad heter svampen?

- 1 Björksopp
- X Björkticka
- 2 Fnöskticka

Rätt svar på fråga 20:

2. Fnöskticka

21

Denna svamp har ett namn som kommer från det franska ordet för svamp. Den är en matsvamp. Plockar man den själv måste man vara säker på dess kännetecken. Det finns svampar som liknar denna men som är mycket giftiga.

- Hatt vit till gulvit (en del arter har mörka fjäll).
- Hatten är aldrig slemmig.
- Skivor fria, som unga bleka, vitgrå till rosa, med åldern blir de svartbruna av sporererna.
- Foten har alltid ring (aldrig volva, slida eller strumpa).
- Svampköttet är vitt och rodnar eller gulnar vid beröring

Vilken svamp är det?

- 1 Champinjon
- X Vit kantarell
- 2 Höstskivling

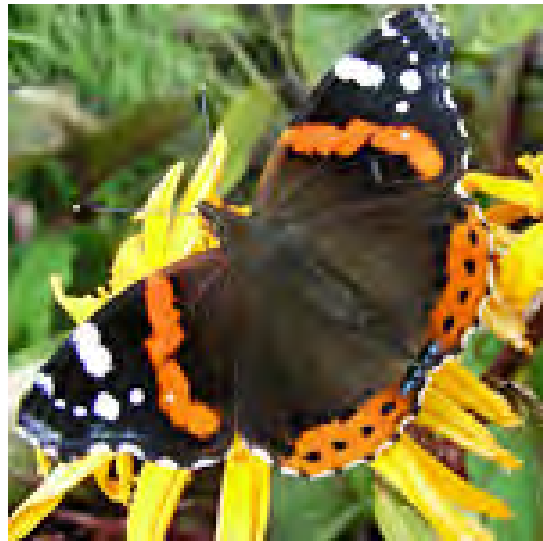
Rätt svar på fråga 21:

1 Champinjon

22

I juni kommer denna fjäril flygande till Sverige från södra Europa. Den lägger sina ägg bland nässlor. Larven lever sedan på nässlan och äter av den. På hösten suger fjärilen i sig saften från fallfrukt i trädgårdar.

I Sverige är den ofta sommarens sista fjäril och ses flyga långt in på hösten, innan de flyger till varmare länder för att övervintra.

Vad heter fjärilen?

1 Tistelfjäril

X Näselfjäril

2 Amiraljäril

Rätt svar på fråga 22:

2 Amiralfjäril

23

Låt bli att plocka bären - de är giftiga.
Vad heter växten? Du ser blad och eventuellt
bär här nedanför och blomma och bär på
bilderna.

- 1 Liljekonvalj
- X Ekorrhör
- 2 Skogsbär

Rätt svar på fråga 23:

1 Liljekonvalj

24

Varför får trädens blad så läckra färger på hösten?

1. Det är så kallt så bladen fryser
- X Luften är så klar så färgerna syns tydligare
2. Trädet tar tillbaka det gröna klorofyllet så alla de andra färgerna som finns i bladet syns

Rätt svar på fråga 24:

2. Trädet tar tillbaka det gröna klorofyllet så alla de andra färgerna som finns i bladet syns

25

På bilden och några meter bakom skylten ser du en ormbunke, förmodligen träjon.

Hur blir det fler ormbunkar?

- 1 De förökar sig med frön
- X De förökar sig med sporer
- 2 De förökar sig med rotskott

Rätt svar på fråga 25:

X De förökar sig med sporer

26

Det är inte så ofta vi ser skogens djur. En del är aktiva när vi sover, andra blir rädda när de märker oss. Däremot kan vi ofta hitta olika spår av dem.

Vilket djur har lämnat dessa spår? Fotspår och bajs.

1 Älg

X Hare

2 Rådjur

Rätt svar på fråga 26:

2 Rådjur

27

Detta är en släkting till rädisan men betydligt större. Den kan bli 50cm lång. Den används i sallader eller på smörgåsar, men passar även bra kokt i gryta eller i en wook.

Den anses vara en av de äldsta kulturväxterna.

Den säljs och odlas i Sverige men också i många andra länder. Den är särskilt populär i Kina och Japan. I Japan gör man vackra dekorationer av den och serverar som tillbehör till t.ex. sushirätter.

Smaka gärna!

Vilken grönsak är det?

1 Kålrot

X Majrova

2 Rättika

Rätt svar på fråga 27:

2 Rättika

28

Vad heter växten?

Titta även på marken nedanför!

Dropparna har använts som skönhetsmedel och av alkemisterna för att försöka göra guld, men det gick inte så bra!

- 1 Vildpersilja
- X Vattenmynta
- 2 Daggkåpa

Rätt svar på fråga 28:

2 Daggkäpa

29

Vad heter växten som visas på dessa bilder?

Den växer också här på marken. Du kan se bladen, fröställningar och kanske också någon sen blomma.

Den här blomman kan du se i vägkanter eller på ängar. Stora exemplar blir knähöga eller ännu större. De flesta är vita men ibland blir blommorna rosa. Bladen kan torkas till krydda. Smaken påminner om peppar och kanel. Förr i tiden, när man gjorde sin egen korv, var den korvkrydda.

- 1 Rölleka
- X Nysört
- 2 Hundkex

Rätt svar på fråga 29:

1 Rölleka

30

Här ser du honan. Ljudet från bandspelaren är ett skrällande läte höck-höck efterföljt av ett kraftigt vingfladder. I Sverige har fågeln inplanterats redan på 1700-talet. Den är ingen naturlig art i Sverige. Den inplanterades för att det var en fågel som var god att äta.

Vad heter fågeln på bilden och som du hör från bandspelaren?

- 1 Järpe
- X Fasan
- 2 Orre

För rätt svar fråga Åsa eller Pliiggis!